

RJ1019 Úvod do studia ruštiny 1

přednáška / prezenční studium

Anton Poludněv

Program

- Organizace studia
- Co je lingvistika/jazykověda?
- Co (ne)budeme probírat?

ORGANIZACE STUDIA

- RJ1019 (přednáška) v ISu

RJ1019 Úvod do studia ruštiny 1 ✨

Pedagogická fakulta
podzim 2017

- ▣ **Rozsah**
1/0/0. v kombinovaném studiu 12 hodin. 3 kr. Ukončení: zk.
- ▣ **Vyučující**
[Mgr. Anton Poludněv](#) (přednášející)
[Mgr. Anastasia Sokolova, Ph.D.](#) (přednášející)
- ▣ **Garance**
[doc. PhDr. Mgr. Simona Koryčánková, Ph.D.](#)
[Katedra ruského jazyka a literatury - Pedagogická fakulta](#)
Kontaktní osoba: [Helena Rytířová](#)
Dodavatelské pracoviště: [Katedra ruského jazyka a literatury - Pedagogická fakulta](#)
- ▣ **Rozvrh**
St 9:20–10:05 [učebna 4](#) 📄; a Pá 29. 9. 11:10–12:50 [respirium \(5. nadzemní podlaží\)](#) 📄, Pá 27. 10. 11:10–12:50 [respirium \(5. nadzemní podlaží\)](#) 📄, Pá 1. 12. 11:10–12:50 [respirium \(5. nadzemní podlaží\)](#) 📄
- ▣ **Omezení zápisu do předmětu**
Předmět je nabízen i studentům mimo mateřské obory.
- ▣ **Mateřské obory**
předmět má 8 mateřských oborů, [zobrazit](#)
- ▣ **Cíle předmětu**
Cílem předmětu je prohloubení vědomostí a zajištění širší teoretické báze v oblasti jazykovědy. Ze získaných vědomostí budou studenti vycházet při dalším studiu ruštiny. Hlavním úkolem předmětu je také seznámení studentů s terminologií a termíny, se základními požadavky kladenými na vědeckou práci, se způsobem jejího zpracování, s normami a pravidly pro formální úpravu textu.
Studenti:
 - si osvojí odbornou rusko-českou terminologii,
 - mají širokou teoretickou bázi v oblasti jazykovědy,
 - umí aplikovat teoretické poznatky z oblasti jazykovědy na praktické příklady,
 - znají normy a pravidla formální úpravy vědeckého textu.

Organizace studia

• RJ1019 (přednáška) v ISu

- ▣ **Osnova**
 - 1. Jazykověda. Předmět jazykovědy (lingvistiky), místo lingvistiky v systému věd, základní lingvistické disciplíny, mezioborové vztahy lingvistiky.
 - 2. Vznik a vývoj jazyka. Teorie vzniku a vývoje jazyka. Ontogeneze a fylogeneze jazyka.
 - 3. Klasifikace jazyků světa. Genealogická, typologická, geografická a sociolingvistická klasifikace, základní parametry pro rozlišení jazyků.
 - 4. Jazyk a lidská společnost. Jazyk jako sociální jev. Normy v lidské společnosti a jazykové normy. Jazykový úzus mluvený a psaný, kodifikace jazykové normy.
 - 5. Jazyk a komunikace. Ostenze, znak (definice a klasifikace znaku u Ch. Peirce, definice znaku u F. De Saussure). Sémiotika.
 - 6. Jazykový systém a jeho realizace. De Saussurovy pojmy *langue*, *parole*, *langage*. Strukturalistické pojetí systému. Jazyk jako systém systémů. Vztahy syntagmatické a paradigmatické.
 - 7. Fonetika a fonologie, jejich předmět. Základní fonologické pojmy, prozodické prostředky jazyka, transkripce a transliterace.
 - 8. Morfematika a morfologie. Gramatické kategorie. Kategorie jmenné, kategorie slovesné.
 - 9. Lexikologie. Lexikální systém jazyka. Disciplíny, které se zabývají slovní zásobou jazyka.
 - 10. Syntax. Základní syntaktické jednotky. Syntaktické vztahy, způsoby a prostředky jejich vyjadřování. Definice věty, typologie věty. Větná skladba.
 - 11. Textová rovina. Pojem koheze a koherence textu. Aktuální větné členění. Výpověď.
 - 12. Moderní směry v lingvistice.
- ▣ **Literatura**
 - povinná literatura*
 - ČERMÁK, František. *Jazyk a jazykověda : přehled a slovníky*. Vyd. 3., dopl. V Praze: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2001. 341 s. ISBN 8024601540. [info](#) ↗
 - ERHART, Adolf. *Úvod do jazykovědy*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2001. 200 s. ISBN 8021026693. [info](#) ↗
 - *Úvod do studia jazyka*. Edited by Jiří Černý. 1. vyd. Olomouc: Rubico, 1998. 243 s. ISBN 8085839245. [info](#) ↗
 - doporučená literatura*
 - SAUSSURE, Ferdinand de. *Kurs obecné lingvistiky*. Edited by Tullio De Mauro, Translated by František Čermák. Vyd. 3., upr., V nakl. Acade. Praha: Academia, 2007. 487 s. ISBN 9788020015686. [info](#) ↗
 - VEČERKA, Radoslav. *Vývoj slovanské jazykovědy v českých zemích*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2006. 111 s. ISBN 8021039531. [info](#) ↗
 - PEIRCE, Charles Sanders. *Sémiotika*. Edited by Bohumil Palek. 2. přeprac. vyd. Praha: Univerzita Karlova, 1997. viii, 335. ISBN 8071843563. [info](#) ↗
 - ČERNÝ, Jiří. *Dějiny lingvistiky*. 1. souborné vyd. V Olomouci: Votobia, 1996. 517 s. ISBN 8085885964. [info](#) ↗

Organizace studia

- RJ1019 (přednáška) v ISu

- **Výukové metody**

Přednášky.

- **Metody hodnocení**

Zkouška se skládá ze dvou částí:

1. Písemný překlad odborné terminologie (z češtiny do ruštiny). Seznam odborných termínů je k dispozici ve studijních materiálech předmětu. Po úspěšném zvládnutí této části student může psát druhou část zkoušky (viz níže). V případě neúspěšné první části se student musí přihlásit na opravný termín zkoušky, který začne dle výše uvedených požadavků, tj. překladem odborné terminologie.
2. Ústní odpověď na otázku, kterou si student vybere ze seznamu. Seznam otázek obsahuje všechna témata probírána na přednáškách (RJ1019) a seminářích z úvodu do studia ruštiny 1 (RJ1058).

- **Vyučovací jazyk**

Ruština

- **Navazující předměty**

- [RJ1058 Seminář z úvodu do studia ruštiny 1](#)

- **Informace učitele**

Vyučovacím jazykem předmětu je čeština.
Jazykem ústní části zkoušky je čeština.

- **Další komentáře**

[Studijní materiály](#)

Předmět je vyučován každoročně.

Organizace studia

- RJ1019 (přednáška) vs. RJ1058 (seminář)

RJ1019 Úvod do studia ruštiny 1 ✨

Pedagogická fakulta
podzim 2017

- ▣ **Rozsah**
1/0/0. v kombinovaném studiu 12 hodin. 3 kr. Ukončení: zk.
- ▣ **Vyučující**
[Mgr. Anton Poludněv](#) (přednášející)
[Mgr. Anastasia Sokolova, Ph.D.](#) (přednášející)
- ▣ **Garance**
[doc. PhDr. Mgr. Simona Koryčánková, Ph.D.](#)
[Katedra ruského jazyka a literatury - Pedagogická fakulta](#)
Kontaktní osoba: [Helena Rytířová](#)
Dodavatelské pracoviště: [Katedra ruského jazyka a literatury - Pedagogická fakulta](#)
- ▣ **Rozvrh**
St 9:20–10:05 [učebna 4](#) 📄, a Pá 29. 9. 11:10–12:50 [respirium \(5. nadzemní podlaží\)](#) 📄, Pá 27. 10. 11:10–12:50 [respirium \(5. nadzemní podlaží\)](#) 📄, Pá 1. 12. 11:10–12:50 [respirium \(5. nadzemní podlaží\)](#) 📄

RJ1058 Seminář z úvodu do studia ruštiny 1 ✨

Pedagogická fakulta
podzim 2017

- ▣ **Rozsah**
0/1/0. v kombinovaném studiu 12 hodin. 2 kr. Ukončení: z.
- ▣ **Vyučující**
[Mgr. Anastasia Sokolova, Ph.D.](#) (přednášející)
[Mgr. Anton Poludněv](#) (cvičící)
- ▣ **Garance**
[doc. PhDr. Mgr. Simona Koryčánková, Ph.D.](#)
[Katedra ruského jazyka a literatury - Pedagogická fakulta](#)
Kontaktní osoba: [Helena Rytířová](#)
Dodavatelské pracoviště: [Katedra ruského jazyka a literatury - Pedagogická fakulta](#)
- ▣ **Rozvrh seminárních/paralelních skupin**
RJ1058/01: St 10:15–11:00 [učebna 4](#) 📄, A. Poludněv
RJ1058/02: Pá 29. 9. 9:20–11:00 [respirium \(5. nadzemní podlaží\)](#) 📄, Pá 27. 10. 9:20–11:00 [respirium \(5. nadzemní podlaží\)](#) 📄, Pá 1. 12. 9:20–11:00 [respirium \(5. nadzemní podlaží\)](#) 📄, A. Poludněv

Ukončení

- **Zkouška / část-1:**
 - Písemný překlad odborné terminologie: CZ → RU
 - Viz seznam jazykovědných termínů: [ZDE](#)
- **Zkouška / část-2:**
 - Ústní odpověď na otázku
 - Viz prezentace z hodin: [TU](#)

Ukončení

- Zapsali jste si RJ1019 (přednáška) i RJ1058 (seminář).
 - RJ1019 (přednáška): povinný
 - RJ1058 (seminář): volitelný

▣ Výukové metody

Přednášky.

▣ Metody hodnocení

Zkouška se skládá ze dvou částí:

1. Písemný překlad odborné terminologie (z češtiny do ruštiny). Seznam odborných termínů je k dispozici ve studijních materiálech předmětu. Po úspěšném zvládnutí této části student může psát druhou část zkoušky (viz níže). V případě neúspěšné první části se student musí přihlásit na opravný termín zkoušky, který začne dle výše uvedených požadavků, tj. překladem odborné terminologie.
2. Ústní odpověď na otázku, kterou si student vybere ze seznamu. Seznam otázek obsahuje všechna témata probírána na přednáškách (RJ1019) a seminářích z úvodu do studia ruštiny 1 (RJ1058).

▣ Vyučovací jazyk

Ruština

▣ Navazující předměty

- [RJ1058 Seminář z úvodu do studia ruštiny 1](#)

- Zapsali jste si jenom RJ1019 (přednáška).
 - Budete zkoušeni pouze z otázek probraných v rámci RJ1019 (přednáška).

Nanoanketa

- Jaké máte zkušenosti s lingvistikou neboli jazykovědou?
- Jak byste lingvistiku/jazykovědu definovali?
 - Co je její předmět výzkumu?
 - Jaké používá metody?
 - Na co ji potřebujeme?

CO JE LINGVISTIKA/JAZYKOVĚDA?

- Erhart (2001:5)
 - **Jazykověda** (lingvistika, jazykozpyt = **языкознание**) – teoretická společenskovední disciplína, zabývající se zkoumáním přirozených lidských dorozumívacích kódů - jazyků.
- Předmětem výzkumu je přirozený jazyk.
- Erhart (2001:5)
 - **Řeč** (**речь**) je obecně lidská schopnost sdělování (přenášení informací) pomocí jazyka.
 - **Přirozený jazyk** (**естественный язык**) je systém znaků (kód) sloužící k dorozumívání v určitém etnickém společenství (národ, kmen apod.).
 - Počítačový kód vs. přirozený jazyk.

Co je lingvistika/jazykověda?

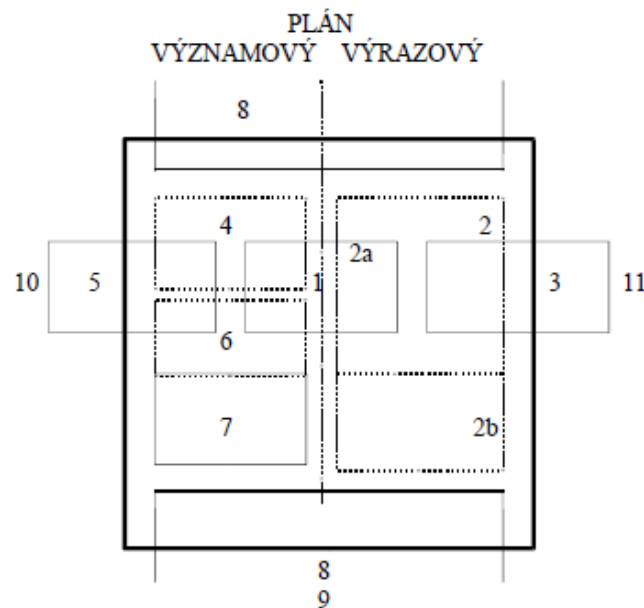
- Synchronie :: diachronie (Erhart 2001:12)
 - **Synchronická jazykověda** (синхроническое языкознание) zkoumá jazyk v určitém bodu jeho vývoje.
 - **Diachronická jazykověda** (диахроническое языкознание) zkoumá proces vývoje jazyka (= jazykové změny).
- Metody (Erhart 2001:11)
 - **Metoda strukturní analýzy** (метод структурного анализа)
 - **Typologická metoda** (типологический метод) - konfrontace souměřitelných jevů různých jazyků ze synchronického hlediska.
 - **Historickosrovnávací metoda** (сравнительно-исторический метод) – rekonstrukce předhistorického stavu a vývoje jazyků na základě jejich srovnávání (tzv. vnější rekonstrukce).
 - atd.

Co je lingvistika/jazykověda?

- Aplikace jazykovědných poznatků v
 - Pedagogice
 - Medicíně
 - Kybernetice

CO (NE)BUDEME PROBÍRAT?

- Erhart (2001:16)

- 1 morfologie
- 2 fonologie
 - 2a morfonologie (fonémické složení morfonů)
 - 2b fonotaktika (kombinatorika fonémů, slabičné vzorce)
- 3 fonetika
- 4 lexikologie
- 5 sémantika
- 6 sémantická morfologie
(gramatika v užším slova smyslu)
- 7 syntax, morfotaktika
- 8 stylistika, poetika
- hranice jazykovědy
- 9 teorie literatury, estetika
- 10 logika, psychologie

Bibliografie

- ČERMÁK, F. (2001). *Jazyk a jazykověda : přehled a slovníky*. Vyd. 3., dopl. Praha : Karolinum. ISBN 8024601540.
- ČERNÝ, J. (1996). *Dějiny lingvistiky*. Olomouc : Votobia. ISBN 80-85885-96-4.
- ČERNÝ, J. (1998). *Úvod do studia jazyka*. Olomouc : Rubico. ISBN 80-85839-24-5.
- ERHART, A. (2001). *Úvod do jazykovědy*. Brno : Masarykova univerzita. ISBN 8021026693.
- SAUSSURE, F. DE. (2007). *Kurs obecné lingvistiky*. Vyd. 3., upr. Praha : Academia. ISBN 978-80-200-1568-6.
- VEČERKA, R. (2006). *Vývoj slovanské jazykovědy v českých zemích*. Brno : Masarykova univerzita. ISBN 8021039531.

Děkuji za pozornost!
Спасибо за внимание!